

HOPEALEIJONA – SILVERLEJONET

SUOMEN HERALDISEN SEURAN TIEDOTUSLEHTI
HERALDISKA SÄLLSKAPETS I FINLAND TIDSKRIFT

25
2006

Suomen Heraldinen Seura Heraldiska Sällskapet i Finland

Puheenjohtaja: Maunu Harmo
Varapuheenjohtaja: Wilhelm Brummer
Sihteeri: Anton Eskola
Varainhoitaja: Reijo Immonen

Seuran osoite: PL 48
00101 HELSINKI
<http://www.heraldica.fi/>

Hopealeijona – Silverlejonet

Toimitus: Antti Leino, päätoimittaja

Lehdelle tarkoitettu materiaali osoitettakoon seuran osoitteeseen yllä tai sähköpostitse osoitteeseen <hopealeijona@heraldica.fi>. Seuraavan numeron materiaalin viimeinen jättöpäivä on perjantai 30. maaliskuuta 2007.

Heraldiikka ja sen vaaliminen

Seuran vaakunarekisteriin on jo pitkälti viidettä vuosikymmentä merkitty heraldisesti kelvollisia henkilö-, suku- ja yhteisövaakunoita. Vastikään ilmestynyt kirja SUOMALAISIA VAAKUNOITA osoittaa selvästi, kuinka rekisteriin hyväksytyt vaakunat ovat koko tänä aikana olleet varsin tasokkaita. Näin on tietysti ollut tarkoituskin.

Rekisteriin hyväksymiselle on sen sääntöjen mukaan kolme ehtoa. Ensinnäkin hakijalla on oltava riittävä yhteys Suomeen, toiseksi vaakunan on oltava heraldiikan sääntöjen mukainen. Lopulta kolmanneksi vaakuna ei saa muistuttaa rekisterissä ennestään olevaa tai muuten täällä yleisesti tunnettua heraldista tunnusta niin paljon, että siitä aiheutuu vahinkoa.

Näillä peruseriaahteilla — miten ne rekisterin kulloisissakin säännöissä on kirjattu — on saatu aikaan paljon. Kirjauutuutta selaillessa on huomaa selvästi, miten suomalainen porvarisheraldiikka on pysytty vuosikymmenien saatossa pitämään elinvoimaisena ja seuran vaakunarekisterin laatukriteerit korkeina siitäkin huolimatta, että kasvuvauhti on alkuajoista kasvanut parikymmenkertaiseksi. Hyvin siis menee?

Ikävä kyllä aivan näin loistavasti eivät asiat kuitenkaan ole, vaan merkkejä muutoksesta on jo näkyvissä. Viime kesänä tuli esiin tapaus, jossa rekisterin portteja vartioitiin liiankin innokkaasti. Tuolloin rekisteriin pyrki vaakuna, jonka kilven selitys kuuluu

Mustalla kilvellä pystyyn kavahtanut leijona, jolla naisen pää ja yläruumis. Leijonan oikeassa etukäpälässä lyöntiin kohotettu ruoska ja vasemmassa etukäpälässä kilven tyveen ulottuva ketjukahle, kaikki hopeaa.

Lausuntotoimikunta, jonka jäsen itsekin olen, kävi hakemuksesta kiivasta ja osin painokelvotontakin keskustelua, muttei päässyt yksimielisyyteen. Näin siis asia lähetettiin edelleen seuran johtokunnan käsiteltäväksi. Johtokuntakin oli erimielinen, mutta äänestyksessä voitolle pääsi kanta, jota myös lausuntotoimikunnan enemmistö oli kannattanut. Sen mukaan vaakuna muistuttaa liiaksi Suomen vaakunaa, eikä sitä sen vuoksi voi hyväksyä rekisteriin.

Tämä kulostaa kuitenkin kovin tiukalta tulkinnaalta. Tähän saakka on yleensä pidetty riittävänä, jos vaakunoiden välillä on kaksi selvästi näkyvää ja selitettävää eroa, mutta tässä tapauksessa jo mustavalkoisessa esityksessä näkyviä eroja on enemmän, ja lisäksi kilvissä ja keskeisissä kuvioissa on eri tinktuurit. Rekisteriin on myös vielä aivan viime vuosina merkitty sekä henkilö- että yhteisövaakunoita, joissa on selvästi voimakkaampia viittauksia Suomen vaakunaan — kuu-luupa seuran omakin vaakuna tähän nyt kyseenalaiseksi julistettuun joukkoon. Kaiken kaikkiaan päätöksen perustelut tuntuvat olevan tukevasti ristiriidassa tähänastisen käytännön kanssa.

Luontevampi selitys tarjoutuu toiselta suunnalta. Rekisteröintiä haki nimittäin yrittäjä, jonka liiketoiminta liittyy sadomasokismiin, ja tämä nostettiin varsin voimaperäisesti esiin, kun lausuntotoimikunta käsitteli hakemusta. Loppujen lopuksi tällaisen, sinänsä laillisen ja asianmukaisesti kaupparekisteriin merkityn toiminimen vaakunahakemus hylättiin häiritsevästi Suomen vaakunaan viittaavana, kun toisaalta vain muutamia vuosia aiemmin annettiin esimerkiksi Sotilasperinteen seuran rekisteröidä Suomen vaakunaa selvästi enemmän — ja kilveltään seuramme vaakunaa lähes erehdyttävästi — muistuttava vaakuna. Lisää esimerkkejä on helppo löytää.

Toki seuran rekisteri on luonteeltaan yksityinen, kuten sen säännöissäkin sanotaan. Sen voima on kuitenkin siinä, että rekisteriin on otettu kaikki siihen tarjotut vaakunat, kunhan edellä mainitut kolme perusedellytystä ovat täyttyneet. Tällaiselta pohjalta on ollut hyvä keskittyä heraldiikan tason vaalimiseen, ja samalla se on antanut tukea yhdelle perusteeseistämme, jonka mukaan vaakuna kuuluu kaikille eikä vain yläluokalle. Nyt linjaan on näköjään tullut muutos.

Hävettä.

Antti Leino

Sinetit, vaakunat ja liput ammattikuntatunnuksina

Ammattikunnat ja -killat

Käsityöammattien harjoittajien rekisteröiminen on alkanut jo hyvin varhain. Niinpä n. vuonna 500 eKr. löytyy Roomasta viitteitä ammattikuntajärjestelmistä, ja vuonna 200 eKr. Roomassa oli jo luettelot useista sadoista ammatinharjoittajista. He käsittelivät mm. puuta, keramiikkaa, nahkaa, metalleja, ja kiveä sekä tekivät mitä moninaisempia rakennustöitä. Kulttuurivirtausten myötä levisi Bysantista ammattikuntien järjestysmuoto Länsi-Eurooppaan. Eri puolilta Eurooppaa on löytynyt dokumentteja ja tietoa, että ammattikuntia on ollut noina varhaisina aikoina muuallakin kuin vain Roomassa. Espanjassa on ollut kauppiaiden ammattikuntia, niin kuin myös laajoilla alueilla muuallakin Euroopassa. Italiasta on löydetty ammattikuntia koskevia vanhoja asiakirjoja jo vuosilta 943 ja 1002, sekä viitteitä jo 800-luvulta asti. Keskiajan taide oli lähes kokonaan kirkon palveluksessa. Kirkko näin ollen työllisti eri alojen käsityöläisiä ja taiteilijoita, samoin kuin luostarit, jotka kouluttivat ja antoivat työtä monilla eri aloilla, niin rakennustoiminnassa kuin kirjojen maalauksissa ja kopioinnissakin. Keskiajan kaupalla ja ammattikunnilla olikin voimakas uskonnollinen väritys, niin kuin sen ajan elämällä yleensä.

Vanhimpia kiltoja on Villavärjäreiden kilta vuonna 925 Saksassa ja Kankurikilta vuonna 1130 Lontoon Cityssä. Säännöt kankurikilta sai vuonna 1155, ja vaakuna on tehty vuonna 1487. Lontoon Cityssä ja Oxfordissa oli 1100-luvulla useita kiltoja. Lisäksi löytyy Kullanleimaajien kilta vuonna 1150 Nürnbergissä. Ranskassa oli vapaita ammattikuntia jo myös 1100-luvulla.

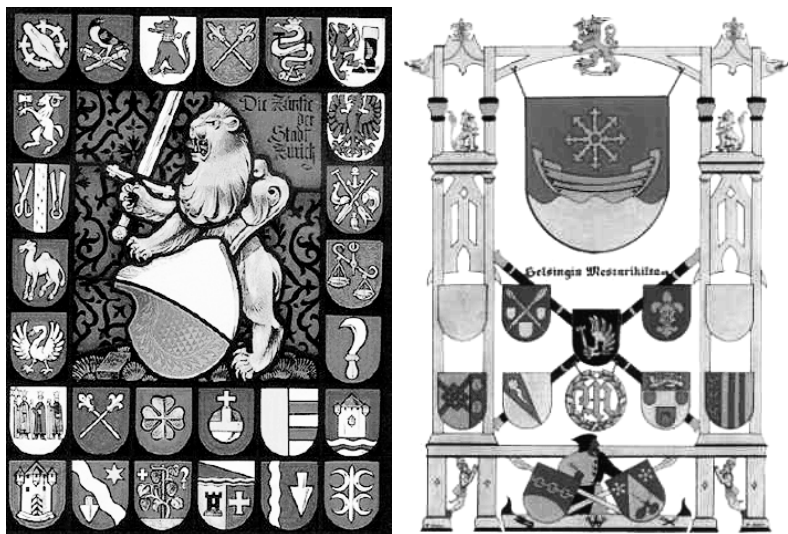
Eräs vanhimpia ammattikuntain rakennuksia oli vuonna 1201 tehty kankurien hallirakennus Ypernissä. Kölnissä sai kankurikilta sääntö- vahvistuksen vuonna 1149; kilta oli tosin perustettu jo aiemmin. Eri puolilla Eurooppaa 1100- ja 1200-luvuilla alkaneet tuomiokirkko- ja luostarityömaat, jotka usein jatkuivat vuosikymmeniä, loivat hyvät edellytykset kiltatoiminnalle. Työpajoja ja ammatillisia yhteiskiltoja perustettiin mm. vuonna 1149 Wienissä sekä 1275 Wienissä, Kölnissä,

Strasburgissa ja Bernissä.

Varhaisempia ammattikuntatunnuksia löytyy 1200- ja 1300-luvun taitteesta. Aluksi ne ovat olleet pääsääntöisesti sinettejä ja liikekilpiä ja jopa vaakunoitakin. Ne täyttivät jo silloin säännönmukaisen ja järjestäytyneen heraldiikan tunnuksiset. Samoihin aikoihin kuin aatelisille muodostui säännönmukainen heraldiikka myös ammatinharjoittajille ja porvareille. Varsinainen ammattikunta- ja kiltatoimintabuumi alkoi olla 1200—1300-luvulla jo niin voimakasta ja kehittyntä, että killat pääsivät osallistumaan kaupunkien hallintoon. Killat alkoivat laatia laatujärjestelmiä sekä säädellä ammattien harjoittajien työskentelyä ja jopa yksityiselämää. Laatustandardien myötä tuli myös tarve määrätä hinnoista, palkoista ja oppisopimuksista. Näiden seikkojen vuoksi tuli tarve yhä enenevässä määrin vaalia laatua ja olla esillä. Tuotteita leimattiin, kirjeitä ja asiakirjoja sinetöitiin sekä liikekilpiä ja vaakunoita valmistettiin.

Varhaisista ajoista alkaen ovat eri yhteisöt halunneet erottautua omiksi ryhmikseen. Ammattikillat eivät tehneet tässä suhteessa poikkeusta. Niinpä ne käyttivät erilaisia tunnuksia ja lippuja jo kiltatoiminnan alkua ajoista lähtien. Jokaisella ammattikunnalla oli oma suojeluspyhimyksensä, oma lippunsa ja oma sinettinsä. Ammattikunnan jäsenet olivat sen oman tuomiovallan alaiset; oikeutta jakoi ja käytti »oltermanni» eli vanhin, jonka ammattikunta tavallisesti valitsi ja maan hallitsija virkaansa vahvisti. Tuomiovalta ei rajoittunut ainoastaan käsityötä koskeviin kysymyksiin, vaan se koski ja ulottui rikosasioihinkin. Ammattikuntien ja kiltojen voima oli niin suuri, että ne saattoivat sulkea jäsenensä piiristään ja ajaa hänet perikatoon. On tietoa ja esimerkkejä siitä, että ammattikunnan vanhimmat ovat tuominneet jopa kuolemaan ja panneet tuomioita täytäntöön. Onneksi sama perinne ei ole mahdollista enää nykypäivänä, vaan siltä osin keskiaika on menneisyyttä. Lippukulkueet värikkäine asuineen ja tunnuksineen sen sijaan jatkuvat Euroopassa ja muuallakin maailmassa edelleen.

Sveitsi on eräs tämän toiminnan edelläkävijöitä ja vahva kiltatoiminta jatkuu siellä nykyisinkin. Samoin kuin Saksassakin siellä vaalitaan hyvin vahvasti vanhoja ammattikiltaperinteitä lippuineen ja juhlakulkueineen. Näissä maissa pidetään kunnia-asiana, että jokaisella killalla on lippu ja vaakuna. Sen lisäksi niitä täydentävät mitä erilaisimmat killan tunnuksilla varustetut esineet.

Tässä esimerkkinä Zürichin kaupungin kiltojen yhteinen kiltataulu sekä Helsingin Mestarikilta ry:n vastuumestareiden kiltataulu vuodelta 2003.

Joka killalla on siis oma vaakuna, josta voidaan tehdä oma itsenäisillä tunnuksilla varustettu lippu. Vaakunoiden ja lippujen kuvioissa ja väreissä on huomioitu kaksi päälähtökohtaa, toiminta-ala ja kotipaikka. Kattojärjestön tunnus ei pääsääntöisesti kuulu killan itsenäiseen lippuun. Miksi se siihen kuuluisikaan? Eihän Suomen vaakunaakaan käytetä maakuntavaakunoissa. Esim. Hämeellä on ilves ja Satakunnalla karhu. Heraldiiikan värikkyyys ja mielikuvitus kärsii ja yksipuolistuu, jos aina turvaudutaan kattojärjestöjen tunnuksiin. Se ei ole suinkaan ammattikiltatunnusten tarkoitus. Tietyissä järjestöissä, kuten ritarikunnissa, voidaan pääjärjestön tunnusta käyttää. Mielestäni se ei kuitenkaan saa olla päätunnuskuviona, vaan jokaisella osastolla tai komentajakunnalla pitää olla selvästi yksilöity vaakuna, lippu tai pöytästandaari.

Kiltatunnusten suunnittelun ja sen jälkeisen käytön tulisi olla järjestelmällistä ja johdonmukaista.

1. Ensin valitaan aihe, joka on pystyttävä toteuttamaan heraldisin keinoin.
2. Sen jälkeen aihe muutetaan heraldiseksi tunnukseksi.

3. Seuraavaksi suunnitellaan tunnus kilvelle.
4. Viimein laaditaan vaakunaselitys.
5. Tämän perustyön jälkeen voidaan vaakuna muuntaa erilaisiksi tunnuksiksi, kuten täydelliseksi vaakunaksi kypärineen ja kypäränkoristeineen. Sinetit, pöytästandaarit, liput ja muut tunnukset muuntuvat samaa heraldista linjaa noudattaen yhtenäiseksi ja selkeäksi merkintäjärjestelmäksi.

Kari J. Tähtinen

Lippumerkkien luova avant garde

Top 10 % -ryhmä

Eräiden aikaisemmin täysin omavaltaisesti määrittelemieni kriteerien perusteella olen kaikista tähän mennessä hyväksytyistä n. 320 lippumerkistä valinnut top 10 % -ryhmän eli 32 hahmoltaan omaleimaista, sanomaltaan omaan seuraansa viittaavaa ja muodoltaan selkeän yksinkertaiseksi tyylliteltyä lippumerkkiä.

Näistä merkeistä eräät ovat paikallisvaakunoiden pelkistettyjä tunnuskuvioita ja siis seuran nimen selkeitä visualisointeja. Niin sanottuihin puhuviin tunnuksiin lukeutuvat useat muutkin seuransa nimeä kuvittavat tämän top 10 % -ryhmän tunnuksista. Joidenkin tunnusten kuva-aiheet viittaavat paikalliseen historiaan, elinkeinoon tai erityiseen veneilijäryhmään, kuten partiolaiset, poliisit, merivartijat, linnakesaarten kapitulantit, laivurit ym., ja ovat siten katsojan tunnistettavissa.

Ennen kaikkea tästä ryhmästä puuttuu kaikki sellainen epäoleellinen ja tarpeeton lippumerkkirekvisiitta, kuten ankkurit, ruorit, potkurit, purjeet, veneet, köydet, reimarit, kompassiruusut, aallot, ympyrät, kolmiot, neliöt, suorakaiteet ja vaakunakilvet, jotka eivät lainkaan ole omiaan eriyttämään yhtä veneily-yhdistystä muista veneily-yhdistyksistä ja joka rekvisiitta kuormittaa valtaosaa lippumerkeistämme.

Tämän oikeaoppisen lippumerkkiryhmän viestinnällisen ja viralisen tehtävän tultua täytetyksi voi loppukritiikki ja laatuluokittelu perustua vain kuvallisenilmaisun ja tyyllittelyn askeettisen ankaraan pelkistykseen ja yksinkertaistamiseen, jolla hikisimmät kuvitukset ja auringontarkat nyhrykset saadaan karsituksi timanttisten kiteytysten ja älykkäiden oivallusten joukosta.

Korpo Sjöfarare —
Korppoon Merenkävijät

Turun
Merikotkat

Haukkaniemen
Pursiseura

Lieksan
Pursiseura

Susikarin
Vesilläliikkujat

Hirvensalmen
Veneilyseura

Tampereen
Veneilijät

Haukilahden
Venekerho

Marjaniemen
Venekerho

Suonenjoen
Pursiseura

Mahogany Yacht-
ing Society

Partio-
purjehtijat

Santahaminan
Venekerho

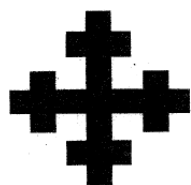
Saaristomeren
Merivartioston
kilta

Hämeenlinnan
Moottorivene-
kerho

Porkkalan
Venekerho

Liperin
Pursiseura

Södra
Vallgrund
Båtklubb

Reposalmen
Venekerho

Vartiokylän
Ranta- ja
Venekerho

Kesäpäivän
Pursiseura

Aurinko-
purjehtijat

Keravan
Venekerho

Suomenlinnan
Venekerho

Isosaaren
Venekerho

Koillis-Savon
Veneilyseura

Poliisi-
veneilijät

Yhdistyneet
Purjehtijat

Vuosaaren
Laivurit

Suvisaariston
Navigaatioseura

Veneilyseura
Merituuli

Merihaan
Veneseura

Top 10, avant garde

Karsinta on ollut siis armottoman kovaa, omavaltaista ja rehellisesti asettamiani arviointiperusteita noudattavaa. Tähän korkeimpaan laa-

tuluokkaan ovat valikoituneet vain *kaikki kriteerini täyttävät* kymmenen moitteetonta lippumerkkiä. Näiden merkkien keskinäistä paremmuutta en käyttämälläni arviointiperusteilla ole pystynyt määrittämään. Kaikki ne ovat vain erittäin hyviä merkkejä ilman mitään paremmuusjärjestystä.

Kolme punaista merkkiä ovat paikallisvaakunoiden pelkistettyjä tunnuskuvioita Hämeenlinnan kaupungin, Liperin ja Raippaluodon kuntien vaakunoista.

Helsingin kahden varuskuntasaaren, Suomenlinnan ja Santahaminan, venekerhojen lippumerkit ovat 1980-luvun mestarillista tunnus suunnittelua ja heraldiikkaa. Suomenlinnan antautuminen venäläisille Suomen sodan alussa v. 1808 on saanut lippumerkissä tyylikkään ilmaisan.

Merihaan veneseuran merihaka ja Mahogany Yachting Societyn mahonkipuu ovat seuran nimen suoria ja paljaaksi pelkistettyjä esi neellistymiä.

Merivartiolaitoksen tunnuksella varustettu puolustuslaitoksen torni on kiteytetty jyräväksi 2000-luvun tunnukseksi. Samaa oivaltavaa mielle yhtymien tiivistämistä nähdään myös Yhdistyneiden Purjehtijoiden punavihreässä köysi-Y:ssä ja Poliisiveneiden pollarissa, jotka on assosioitu vasta viime vuoden toukokuussa.

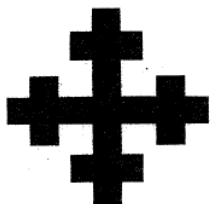
Venekerhojen voimakas lisääntyminen 2000-luvulla sekä niiden paikallistuminen ja eriytyminen yhä pienempiä ryhmiä edustaviksi ovat aiheuttaneet sen, että lippumerkkien suunnittelu tänä päivänä vaatii paitsi vankkaa piirtämis- ja hahmottelutaitoa myös entistä enemmän ajassa elävää ja luovaa ajattelua.

Onni Vuori

Hämeenlinnan
Moottorivene-
kerho

Liperin
Pursiseura

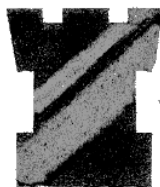
Mahogany Yacht-
ing Society

Merihaan
Veneseura

Poliisi-
veneilijät

Saaristomeren
Merivartioston
Kilta

Suomenlinnan
Venekerho

Södra Vallgrund
Båtklubb

Santahaminan
Venekerho

Yhdistyneet
Purjehtijat

Heraldiikkaa golfkenttien keskellä

XXVII kansainvälinen heraldiikan ja genealogian kongressi St. Andrewsissa 21.—26.8.2006

Joka toinen vuosi järjestettävä heraldiikan ja sukututkimuksen maailmankongressi pidettiin tällä kertaa Skotlannissa, St. Andrewsien yliopisto- ja golfkaupungissa. Tällainen luonnehdinta tuntuu perustellulta: kaupungin väkiluku on noin 17 000, siellä toimivan yliopiston lähes 9 000, ja matkailu perustuu suurelta osin kaupungin asemaan golfin pääpaikkana. Elokuun lopulla kaupungin valtasi viikoksi sankka joukko heraldikkoja eri puolilta maailmaa.

Konferenssin puitteet olivat vaikuttavat, ainakin näin ensikertalaisen näkökulmasta. Muilla harrastamillani aloilla ei yleensä ole tapana saada konferenssin avajaisiin puhujaksi kuninkaallisia, enkä myöskään ennen ole ollut konferenssipäivällisillä, joilla pukukoodina olisi juhlapuku ja kunniamerkit. Nyt tuli tällaisetkin koettua.

Kongressin avajaisiin oli kutsuttu kaikkien maiden airuet tai vastaavat heraldiset virkamiehet, tietysti asianmukaisessa asussa — perinteisestihän airut pukeutuu virantoimituksessa ollessaan tabardiin, jossa on hänen työnantajansa vaakuna. Tämä antoi avajaisseremonioihin ja sitä seuranneeseen kulkueeseen oman värinsä.

Itse kongressi järjestettiin St. Andrewsien yliopiston tiloissa. Tämä kertoo jo olennaisen: moderni, mutta perinteikäs yliopisto on perusolemukseltaan tutunomainen, olipa se sitten missä päin Eurooppaa hyvänsä. Tältä osin ympäristö oli siis sekoitus eri-ikäistä, osaksi hyvin vanhaa rakennuskantaa ja uutta tekniikkaa, ja sikäli olot tuntuivat tutuilta, vaikka kotiyliopistoni ensimmäisiä vuosisatoja säilytetäänkin Turussa.

Prinsessa Anne pitämässä avajaispuhettaan. Taustalla airuita ja muita kutsuvieraita, katossa kongressin sekä Skotlannin vaakunaviraston ja heraldisen seuran liput.

Kongressin avajaisiin osallistuneet airuet ryhmäkuvassa

St. Salvator's Quad. Luentosalit kahden oikeanpuolimmaisen oven takana, heraldisten taiteilijoiden työpisteet ja näyttely Upper College Hallissa vasemmanpuoleisen siipirakennuksen yläkerrassa.

Esitelmiltään kongressi täytti myös tehtävänsä. Tässä kohden arvostelukykyäni on toki rajoittunut, koska vertailukohtia minulla on melko vähän ja lähestyn heraldiikkaa tutkimuskohteena jokseenkin epätavallisesta suunnasta. Kiinnostavia esitelmiä joka tapauksessa riitti, ja enimmäkseen ne antoivat itsestään tieteellisesti perustellun ja sikäli asiallisen vaikutelman. Ohjelma on edelleen nähtävissä kongressin www-sivuilla <<http://www.congress2006.com/>>.

Jonkin verran ohjelmassa näkyi, että puhujat olivat pyrkineet sitomaan esityksensä edes otsikon kautta kongressin teemaan, joka oli »myyttejä ja propagandaa heraldiikassa ja sukututkimuksessa»: suhteellisen monen esitelmän otsikossa esiintyi maininta joko myyteistä tai propagandasta, pahimmilla molemmista. En kylläkään voi tätä juuri kritisoida, propagandan mainitsin itsekkin.

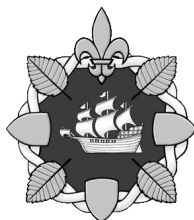
Kongressiin liittyi luonnollisesti myös erilaista oheisohjelmaa. Kaupunkia oli mahdollisuus kiertää pariinkin otteeseen, sekä rakennusten heraldiikkaa katsellen että tuomiokirkon raunioihin tutustuen. Katoli-

Kongressiväkeä St. Andrews sin tuomiokirkon pääalttarin luona.

Kongressin suosituin tilaisuus, mallasviskiluento siihen kuuluvine käytännön harjoituksineen. Etualalla kilttiin pukeutunut kongressin puheenjohtaja Charles Burnett.

28. kongressi järjestetään Quebecissä.

sella ajallahan St. Andrews oli Skotlannin kirkollinen keskus, ja sen tuomiokirkossa säilytettiin perimätiedon mukaan apostoli Andreaan pyhäinjäännöksiä. Uskonpuhdistus oli kuitenkin Skotlannissa raju ja väkivaltainen prosessi, kuten kuvastakin näkyy.

Joka ilta oli myös jonkinlaista järjestettyä ohjelmaa. Pääosin ohjelma liittyi tavalla tai toisella skotlantilaiseen kulttuuriin: meille tarjottiin muun muassa kansantansseja, vastaanotto kaupunginmuseoon järjestetyssä heraldiikkanäyttelyssä ja mahdollisuus käydä katsomassa Edinburgh Tattoo sotilassoittokuntaesitys. Skotlannissa kun oltiin, yksi ilta oli pyhitetty mallasviskeille.

Kaiken kaikkiaan kongressi täytti tehtävänsä. Siellä pääsi kuulemaan, mitä muut alan harrastajat ja tutkijat tekevät, esittelemään omia ajatuksiaan kiinnostuneelle yleisölle sekä ennen kaikkea tapaamaan alan ihmisiä. Tämän jälkeen on suuri houkutus lähteä Quebeciin, jossa 28. kongressi järjestetään kesäkuussa 2008.

Antti Leino

Suomalaisia vaakunoita

- Seuran vaakunarekisteri vuoden 2005 lopussa: 1356 vaakunaa, kustakin vaakunanselitys ja korkeatasoinen värikuva
- Kirjan hinta jäsenille 39,50 ja muille 50€, sekä lisäksi postikulut
Tiedustelut: Reijo Immonen
reijo.immonen@grafirai.com
p. (09) 825 1156 / 0400 435 288

Seuran solmio ja huivi

Solmio 25 €

Tiedustelut: Heinz Stürmer
p. 0400 433 203

Huivi 12 €

Tiedustelut: Rea Anner
p. 050 556 9783

HOPEALEIJONA – SILVERLEJONET 25 2006

Sisällysluettelo

Antti Leino: Heraldiiikka ja sen vaaliminen	3
Kari J. Tähtinen: Sinetit, vaakunat ja liput ammattikuntatunnuksina	5
Onni Vuori: Lippumerkkien luova avant garde	9
Antti Leino: Heraldiiikkaa golfkenttien keskellä	14

ISSN 1459-7500

© tekijät ja Suomen Heraldinen Seura ry, Helsinki 2006
Grafirai oy